

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Предмет: Реферат Комисије за избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија**, са пуним радним временом

Одлуком Изборног и Наставно-научног већа Православног богословског факултета Универзитета у Београду (број 0104-408/3), од 16. јула 2020. године, о расписивању конкурса и решењем о образовању Комисије за припрему реферата за избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** (број 0205-507/3) од 22 септембра 2020. године, изабрани смо у Комисију за припрему реферата о пријављеним кандидатима за избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија**, са пуним радним временом.

После детаљног увида у предати конкурсни материјал, имамо част и задовољство да Изборном и Наставно-научном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду поднесемо следећи

РЕФЕРАТ

На расписани јавни конкурс, објављен у публикацији *Послови* (бр. 898), од 9. септембра 2020. године, пријавила су се два кандидата која су уз молбу уредно приложили сву конкурсном предвиђену документацију. Пријављени кандидати су – **др Дражен Перић**, ванредни професор Православног богословског факултета Универзитета у Београду и **др Александар Стојановић**, научни сарадник.

Реферисаћемо о кандидатима по редоследу њиховог пријављивања на расписани конкурс.

Кандидат: Проф. др Дражен Перић

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Дражен Перић је рођен 7. маја 1970. године у Сарајеву. Основно и средње образовање стекао је у родном граду Сарајеву. Након завршене средње школе у септембру 1988. године уписује студије на Богословском факултету Српске Православне Цркве у Београду. Основне академске студије успешно завршава 2. децембра 1993. године, са просечном оценом 9,10. У фебруару 1994. године одлази у Грчку где похађа курс новогрчког језика. У међувремену, Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве доноси одлуку о додељивању благослова кандидату Перићу за упис на постдипломске студије при Теолошком факултету Националног и Каподистријског Универзитета у Атени.

Постдипломске студије завршава 1998. године успешном одбраном магистарског рада на грчком језику под називом „Стварање човека по икони и подобију Божијем по учењу Светог Григорија Ниског“, у оквиру Одсека светоотачких студија, историје догмата и симболичког богословља. После одбране магистарског рада, Дражен Перић поменуте године уписује докторске студије на истом факултету и напослетку приводи крају докторску дисертацију, такође на грчком језику, под називом „Проблем познања Бога код Светог Григорија Богослова“. Кандидату је приликом израде магистарског рада и докторске дисертације ментор био еминентни професор патрологије Теолошког факултета Националног и Каподистријског Универзитета у Атени, др Стилијанос Пападопулос. Кандидат Перић успешно брани докторску дисертацију 19. маја 2004. године и тако завршава своје богословске студије у Атени.

Кандидат је одлуком Изборног већа Православног богословског факултета Универзитета у Београду изабран у звање доцента на предмету Хришћанска антропологија, ужа научна област Систематска теологија 2005. године. Такође, он је дуги низ година предавао и на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву, као хонорарни наставник на следећим предметима: Патрологија, Агиологија и Латинска патристика. Кандидат је изабран у звање ванредног професора на Православном богословском факултету Универзитета у Београду за предмет Хришћанска антропологија, у ужој научној области Систематска теологија, 2. фебруара 2016. године.

Дражен Перић држи предавања и вежбе из предмета Хришћанска антропологија на основним студијама, а такође држи предавања и из предмета Библијска антропологија и Есхатолошка антропологија на мастер студијама. Објавио је већи број радова у домаћим и страним научним часописима. Учествовао је на више домаћих и међународних научних скупова. Поседује знање грчког језика, а служи се енглеским и руским.

2. НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Кандидат Дражен Перић поседује веома значајно наставно-педагошко радно искуство у високошколском образовању. Он предаје као наставник на Православном богословском факултету Универзитета у Београду готово пуних 16 година, и то 11 година као доцент, те током претходних скоро 5 година као ванредни професор на предмету Хришћанска антропологија, на групи за Систематско богословље. На Православном богословском факултету у Београду држи предавања на мастер студијама из два предмета: Библијска антропологија и Есхатолошка антропологија.

Кандидат је, такође, стекао изузетно важно искуство током свог наставно-педагошког рада и на другој високошколској богословској установи, предавајући дуги низ година (12 година) на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву. Он је тим поводом био ангажован као хонорарни наставник на следећим предметима: Патрологија, Агиологија и Латинска патристика.

У свом педагошком раду кандидат је постигао запажене и високо вредноване резултате, о чему сведоче оцене добијене у поступку студентске евалуације педагошког рада наставника. Особито је потребно истаћи да, током претходних пет академских година, резултати анкетања студената су по општој оцени одлични: 2015/2016: **4,49**; 2016/2017: **4,87**; 2017/2018: **4,50**; 2018/2019: **5,00**; 2019/2020: **5,00**.

У наведеним анкетама студенти су изузетно високим оценама истакли следеће карактеристике кандидатовог педагошког приступа у настави, као и у другим обавезама у раду са студентима: редовност одржавања наставе, разумљивост излагања предметне материје, подстицање студената на активност, критичко мишљење и креативност; уважавање студентских коментара, ставова и критика, као и благовремено и ажурно одговарање на студентска питања и недоумице; професионалност и етичност у комуникацији са студентима. Осим тога, треба истаћи одговорност и посвећеност којима кандидат приступа предавањима и раду са студентима у припремној, демонстративној и евалуационој фази наставе, што свакако заслужује највише уважавање и признање.

Кандидат је до сада био ментор за одбрану завршних радова на основним академских студијама 10 (десет) пута, члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама 85 (осамдесет пет) пута, потом члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 21 (двадесет један) пут, као и члан комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 5 (пет) пута. Током последњих пет година од избора у претходно звање (2015-2020), кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на основним академских студијама 2 (два) пута, члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама 14 (четрнаест) пута, потом члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута, те члан комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута. Порвх свега, кандидат је 2016. године био председник Комисије за одбрану докторске дисертације докторанда Зорана Јелисавчића на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска – БиХ).

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Кандидат проф. др Дражен Перић је објавио већи број научних радова из области Систематске теологије. Комисија нарочито истиче кандидатов научно-богословски рад са тежиштем истраживања на предмету Хришћанска антропологија. О томе довољно говори и тема његове монографске публикације (*Теме Хришћанске антропологије*), као и већина радова које је објавио управо на теме из библијске и хришћанске антропологије. Ови радови га представљају као доброг и проницљивог истраживача у тој области.

У даљем излагању понудићемо библиографију и валоризацију научних радова објављених у периоду након последњег избора у звање ванредног професора, који су релевантни за овај избор, а у закључку ћемо настојати да представимо општу оцену његовог укупног рада.

3.1. Библиографија радова (од избора у претходно звање)

А. Национални научни скуп:

1. „Покајање – благодатни дар онтолошког јединства и човекољубља Божијег“, Научни богословски скуп поводом прославе два века оснивања манастира Покајница *Покајање, ирашћање и сјасење у савременој (посмодерној) култури* (Манастир Покајница, 21. мај 2018. године), уред. З. Матић, I, Београд: Институт за Систематско богословље Православног богословског факултета Универзитета у Београду; Пожаревац: Одбор за просвету и културу Епархије пожаревачкобраничевске (2018), 59-79. УДК 271.2-55-543.7/8 271.2-185.5 [М61]

Б. Међународни научни скуп:

1. „Истоветност богословља Светога Саве са апостолским и светоотачким Предањем“, Зборник радова са Међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије СПЦ (1219-2019): историјско, богословско и културно наслеђе* (ПБФ, 10-14. децембра 2018. године), Православни богословски факултет, Београд (2020) том II, 45-56. УДК 271. 2-1 Сава, свети 271.22(497.11)-722.51 Сава, свети [М31]

В. Објављени научни и стручни радови (од избора у претходно звање):

1. „Бесмртна вера Христова и етос неприхватања смрти Светога Саве“, *Саборности* 13 (2019), 77-95. УДК 271. 2-1; 27-36. [М24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]

2. „Основни аспекти поимања врлине у антрополошкој мисли Светог Јована Златоустог“, *Богословље* 1, LXXIX (2020) 35-55, УДК 27-18. [M24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]
3. „Ортодоксија и ортопраксија Светог Саве“, *Култура* 164 (2019), 44-61. УДК 271.222 (497.11) -726.1-36:929. [M51]

3.2 Преглед и оцена радова

1. „Бесмртна вера Христова и етос неприхватања смрти Светога Саве“, *Саборност* 13 (2019), 77-95. [M24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]

У раду се разматра богословска мисао Светог Саве у контексту егзистенцијалног и сотириолошког прихватања бесмртне вере Христове. Једна од тема која доминира у богословљу Светог Саве јесте човекова могућност динамичког достизања пуноће егзистенције и живота, заснована на хришћанском етосу неприхватања смрти и кроз окушање бесмртности у Христу. У богословском речнику Светог Саве употребљава се синтагма „духовна наука“, која означава проповедану свету веру Божију, бесмртну веру Христову, која човека спасоносно води ка извору живота. Бесмртна вера Христова човеку пружа „бесмртни дар Христов – да не умре никада“, што представља богословско-антрополошки концепт Светог Саве, који има искључиво христолошко-еклисиолошки садржај и оваплоћује саму истину људског постојања и смисао хришћанског живота. Основно промишљање Светог Саве о истинском животу и бесмртности јесте превасходно повезано са причешћивањем божанственим светињама, односно са заједничарењем са Источником Живота, са Христом, у божанственој Литургији.

2. „Основни аспекти поимања врлине у антрополошкој мисли Светог Јована Златоустог“, *Богословље* 1, LXXIX (2020) 35-55, УДК 27-18. [M24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]

У раду се сагледавају основни аспекти поимања врлине у антрополошкој мисли Светог Јована Златоустог. Рад је фокусиран, пре свега, у правцу истицања основне истине пуне и аутентичне Златоустове православне антропологије и духовности. Златоустово учење се не исцрпљује само и првенствено моралом, врлином, врлинском навиком (*habitus*) или моралним „подражавањем“ Христу, како је то најчешће на Западу представљано. Златоустово антрополошко усмерење јасно истиче да свака врлина, свако истинско подражавање и служење Богу чини човека прикладним за сједињење са Богом. Међутим, истинско и стварно сједињење са Богом се остварује једино синергијом праве вере и истинског начина живота у *Христју* (= у Телу Христовом, у Цркви), у садејству благодати Божије Духом Светим. Златоусти наглашава да истински хришћански антрополошки максимализам остварује Дух Свети као благодатно сједињење и заједничко живљење у љубави и слободи сваког истински верујућег у Христу, са Богом Живим и Истинитим. Дакле, Златоусти јасно подвлачи врлинско-подвижничко-духовни карактер његове христоцентричне антрополошке мисли.

3. „Ортодоксија и ортопраксија Светог Саве”, *Култура* 164 (2019), 44-61. УДК 271.222(497.11)-726.1-36:929. [М51]

У раду се разматрају основни аспекти православне вере и животног делања Светог Саве Првог Архиепископа Српске Православне Цркве. Рад посебно истиче и анализира нераскидиво и неразделиво јединство праве вере и правог живљења по Богу, према учењу Светог Саве. Овај темељни однос, представља везу и неизоставно јединство Истине и побожног благочестивог живота, ортодоксије и ортопраксије. Ови појмови у православној теолошкој мисли немају моралистичко-пијетистичку конотацију, него су пре свега богословски изрази, истовремено догматски и етички. Први Архиепископ српски ову истину о узајамној повезаности и међусобној условљености праве вере и исправног живота (ортодоксије и ортопраксије), библијско-светоотачки сведочи и приказује као темељ нашег хришћанског бића и живота.

4. „Покајање – благодатни дар онтолошког јединства и човекољубља Божијег”, Научни богословски скуп поводом прославе два века оснивања манастира Покајница: *Покајање, прашишање и спасање у савременој (посмодерној) култури* (Манастир Покајница, 21. мај 2018. године), уред. З. Матић, I, Београд: Институт за Систематско богословље Православног богословског факултета Универзитета у Београду; Пожаревац: Одбор за просвету и културу Епархије пожаревачкобраничевске (2018), 59-79. УДК 271.2-55-543.7/8 271.2-185.5 [М61]

У раду се истражује Света Тајна Покајања као посебан благодатни дар онтолошког јединства и човекољубља Божијег. Покајање као друго Крштење пројављује истину човека унутар Цркве и њеног богочовечанског живота. Покајање је својеврсно учествовање у смрти и Васкрсењу Христовом, то је преображај смрти у васкрсење и живот. Покајање је почетак Јеванђеља – благовести, те нове, благе и радосне вести о спасењу и преображењу човека у Христу. Покајање представља васпостављање човековог личносног постојања у слободи и љубави, као резултат онтолошког заједништва и благодатног дара човекољубља Божијег. Само покајање јесте остварење истине човека у онтолошкој заједници са Богом, у Христу. Сврха покајања свакако није да васпостави некакву индивидуалну „врлину“ и психолошку самодовољност. Покајање представља сигуран и неопходан пут који води ка спасењу, а оно се остварује у Цркви, кроз човеков перманентни проблем, дилему и подвиг како досегнути и применити светокрштењски и литургијски начин живота.

5. „Истоветност богословља Светога Саве са апостолским и светоотачким Предањем“, Зборник радова са Међународног научног скупа *Осам векова аутокефалије СПЦ (1219-2019): историјско, бојословско и културно наслеђе* (ПБФ, 10-14. децембар 2018. године), Православни богословски факултет, Београд (2020) том II, 45-56. УДК 271. 2-1 Сава, свети 271.22(497.11)-722.51 Сава, свети [М31] У раду се разматра и анализира богословље Светога Саве у контексту апостолског и светоотачког богословског предања. На основу ових разматрања, може се јасно закључити да је Свети Сава био истински православни богослов у свим оним богоданим димензијама светоотачког богословља, какво је било познато у Православљу кроз векове. Недвосмислено је било уверење да је Свети Сава у Цркви био „наследник и сапрестолник и сврстник Светих Апостола“, и као такав да

ће бити „заједничар Апостола“. У контексту светоотачког богословља сасвим је уочљиво да је био прави баштиник патристичког богословља Светих Отаца Цркве Христове на Истоку. Свети Сава се васпитавао и учио богословљу на бројним светоотачким богословским делима, и у грчком оригиналу, и у преводима на словенски језик. Готово сви Савини текстови изразито су богословски и показују широко познавање православног светоотачког богословља. Овакво апостолско-светоотачко богословље Светог Саве почивало је на његовом благодатном подвижништву чисте делатне вере, богоугодног живота и живе љубави према Христу, као извору сваког богословља у Цркви.

4. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

(стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници, сарадња са другим високошколским и научноистраживачким установама) – од избора у претходно звање.

1. Стручно-професионални допринос:

1. 1. У периоду 2016-2020. кандидат је члан Редакције научног часописа *Саборносѝ*, чији је издавач Епархија пожаревачко-браничевска.

1. 3. Кандидат је био члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута и члан Комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута.

2. Допринос академској и широј заједници:

2. 2. У последњих пет година од избора у претходно звање (2015-2020), кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на основним академских студијама 2 (два) пута, члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама: 14 (четрнаест) пута, потом члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута и члан Комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута.

2. 2. Кандидат је био члан Комисије за израду реферата за избор у звање ванредног професора Радета Кисића.

2. 4. Од избора у претходно звање, кандидат је био ангажован као рецензент у домаћем и страном научном часопису, као и у тематском зборнику радова са међународног научног скупа.

2. 4. Одржао је више научно-популарних предавања у више црквено-парохијских и мисионарских школа.

3. Сарадња са другим високошколским, односно научно-истраживачким институцијама у земљи и иностранству:

3. 2. У периоду од 2005. до 2016. године кандидат је као хонорарни наставник предавао на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву на следећим предметима: Патрологија, Агиологија и Латинска патристика.

3. 2. Кандидат је 2016. године био председник Комисије за одбрану докторске дисертације докторанда Зорана Јелисавчића на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска – БиХ).

Рецензентске активности :

Од избора у претходно звање, кандидат је био ангажован као рецензент у домаћем научном часопису („Гласник Антрополошког друштва Србије“ - Ниш), као и у страном теолошком научном часопису („Годишњак“ – часопис Православног богословског факултета Универзитета у Источном Сарајеву). Кандидат је био ангажован као рецензент једног рада у Тематском зборнику радова са међународног научног скупа *Сеобе од антике до данас*, који је организован од стране Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду.

5. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ПРЕДЛОЖЕНО НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

5.1. ОПШТИ УСЛОВИ

Кандидат проф. др Дражен Перић испунио је опште услове за **поновни избор у звање ванредног професора**. Он је у свом досадашњем раду на Православном богословском факултету Универзитета у Београду (16 година радног стажа) прошао звања доцента и ванредног професора (први пут) на Групи за Систематско богословље, у складу са свим предвиђеним условима и критеријумима.

5.2. ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство

Кандидат проф. др Дражен Перић има готово пуних 16 година педагошког искуства које је стицао као запослени наставник на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Године 2005. изабран је у звање доцента на Групи за Систематско богословље за предмет *Хришћанска антропологија*. Године 2010. поново је изабран у звање доцента на истој Групи и на поменутом предмету. Године 2016. изабран је у звање ванредног професора на Православном богословском факултету Универзитета у Београду за предмет *Хришћанска антропологија*, у ужој научној области Систематска теологија. У истом периоду

учествује у извођењу наставе на мастер студијском програму на предметима *Библијска и Есхатолошка антропологија*. Поред овог значајног педагошког и радног искуства на Православном богословском факултету у Београду, кандидат је стицао драгоцено искуство и на другој високошколској богословској институцији у иностранству. Наиме, кандидат је као хонорарни наставник предавао дуги низ година (12 година) и на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска – БиХ) на следећим предметима: Патрологија, Агиологија и Латинска патристика.

2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода:

2015/2016: **4,49**
2016/2017: **4,87**
2017/2018: **4,50**
2018/2019: **5,00**
2019/2020: **5,00**

3. Објављен један рад из категорије M20 или четири рада из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира (за поновни избор ванредног професора):

1. „Бесмртна вера Христова и етос неприхватања смрти Светога Саве“, *Саборности* 13 (2019), 77-95. УДК 271. 2-1; 27-36. [M24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]
2. „Основни аспекти поимања врлине у антрополошкој мисли Светог Јована Златоустог“, *Бојословље* 1, LXXIX (2020) 35-55, УДК 27-18. [M24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]
3. „Ортодоксија и ортопраксија Светог Саве“, *Култура* 164 (2019), 44-61. УДК 271.222(497.11)-726.1-36:929. [M51]

4. Један рад са Међународног научног скупа објављен у целини категорије M31 или M33 (за поновни избор ванредног професора):

1. „Истоветност богословља Светога Саве са апостолским и светоотачким Предањем“, Зборник радова са Међународног научног скупа *Осам векова аушокефалије СПЦ (1219-2019): историјско, бојословско и културно наслеђе* (ПБФ, 10-14. децембра 2018. године), Православни богословски факултет, Београд (2020) том II, 45-56. УДК 271. 2-1 Сава, свети 271.22(497.11)-722.51 Сава, свети [M31]

5. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије M61 или M63 (за поновни избор ванредног професора):

1. „Покајање – благодатни дар онтолошког јединства и човекољубља Божијег“, Научни богословски скуп поводом прославе два века оснивања манастира Покајница: *Покајање, ѱрашњање и сјасење у савременој (посјмодерној) култури*, (Манастир Покајница, 21. мај 2018. године), уред. З. Матић, I, Београд: Институт за

Систематско богословље Православног богословског факултета Универзитета у Београду; Пожаревац: Одбор за просвету и културу Епархије пожаревачкобраничевске (2018), 59-79. УДК 271.2-55-543.7/8 271.2-185.5 [М61]

5. 3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1.1. У периоду 2016-2020. кандидат је члан Редакције научног часописа *Саборноси*, чији је издавач Епархија пожаревачко-браничевска.

1.3. Кандидат је био члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута и члан комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2. 2. У последњих пет година од избора у претходно звање (2015-2020) кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на основним академских студијама 2 (два) пута, члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама: 14 (четрнаест) пута, потом члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута, те члан Комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута.

2. 2. Кандидат је био члан Комисије за израду реферата за избор у звање ванредног професора Радета Кисића.

2. 4. Од избора у претходно звање, кандидат је био ангажован као рецензент у домаћем и страном научном часопису као и у тематском зборнику радова са међународног научног скупа.

2. 4. Одржао је више научно-популарних предавања у више црквено-парохијских и мисионарских школа.

3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, ОДНОСНО НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

3. 1. У периоду од 2005 до 2016. кандидат је предавао на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву, као хонорарни наставник на следећим предметима: Патрологија, Агиологија и Латинска патристика.

3. 2. Кандидат је 2016. године био председник комисије за одбрану докторске дисертације докторанда Зорана Јелисавчића на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска – БиХ).

Кандидат: др Александар Стојановић научни сарадник

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Александар Стојановић рођен је у Чачку 1973. године. Основну школу, нижу музичку школу и гимназију завршио је у Чачку. Након завршеног војног рока 1994. године уписује се на Богословски факултет Српске Православне Цркве и завршава га 1999. године као један од најбољих студената генерације. После две године одлази на постдипломске студије у Солун, уз благослов надлежног епископа и Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве. Успешно завршава школу новогрчког језика Аристотеловог Универзитета у Солуну, а потом 2002. године уписује се на постдипломске студије на Богословском факултету истог Универзитета. Године 2006. успешно брани магистарски рад, под насловом „Догма и духовност у теологији Јустина Поповића“. Докторску тезу је успешно одбранио 2013. године под насловом „Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Аве Доротеја)“. Од новембра 2013. до марта 2015. године био је главни уредник часописа Жичке епархије „Жички благовесник“. Од почетка 2014. до септембра 2018. године радио је као учитељ верске наставе у Машинско-саобраћајној и Уметничкој школи у Чачку. Последње две године је без запослења. Ове 2020. године стекао је научно звање научног сарадника у области друштвених наука - теологија од Православног богословског факултета у Београду и Министарства просвете Републике Србије.

2. НАСТАВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Кандидат др Александар Стојановић, како је навео у својој биографији, до сада није радио на високошколској установи, односно нема наставно-педагошко радно искуство на Универзитету. Сходно томе, кандидат не поседује искуство у академској настави и раду са студентима из уже научне области. Једино радно искуство које кандидат наводи је оно од почетка 2014. до септембра 2018. године, када је радио као учитељ верске наставе у Машинско-саобраћајној и Уметничкој школи у Чачку.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Кандидат др Александар Стојановић је објавио већи број научних радова. У даљем излагању понудићемо библиографију и валоризацију научних радова објављених у претходном периоду, а који су релевантни за овај избор.

3.1. Библиографија радова

А. Монографска публикација

1. Стојановић, А. (2016). „Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Авве Доротеја)“, Каленић

(Крагујевац), 187 страна. УДК: 27- 585; 271.2-284; 271.2 -185.5; 271. 2-585. ISSN 978-86-84183-99-8. Рад објављен без рецензије. Студија представља дослован превод са грчког језика докторске дисертације.

Садржај
Пролог (7)
Скраћенице (9)
Увод (11)

Прва глава

Догма и подвижнички живот по учењу Евагрија Понтијског (15-56)

1. Подвижничка духовност по Евагријевом систему
  - А) Практични метод
  - Б) Природни (физички) метод
  - В) Богословски метод
2. Евагријев оригенизам и његова догматска застрњења
3. Преимућство созерцатељног богословља над делатним аскетским животом

Друга глава

Учење Гаских Отаца о созерцатељном богословљу и делатном духовном животу (57-99)

1. Аскетска духовност по Гаским оцима и њене сличности са Евагријевим учењем
  - А) Врлински и страсни живот
  - Б) Молитва
  - В) Исусова молитва
  - Г) Учење о страстима
  - Д) Разликовање страсти
  - Ђ) Евагријански елементи учења Светог Варсануфија Великог у кореспонденцији 137б
  - Е) Став Авве Доротеја према Евагрију
2. Учење Гаских отаца о преимућству делатног духовног живота над созерцатељним интересовањем

Трећа Глава

Однос православне догме и подвижничке духовности по учењу Гаских Отаца (101-144)

1. Дисциплине православног догматског учења и подвижничко учење Гаских отаца
  - А) Православна тријадологија и подвижнички духовни живот
  - Б) Православна христологија и подвижнички духовни живот
  - В) Православна антропологија и подвижнички духовни живот
  - Г) Православна сотириологија и подвижнички духовни живот
  - Д) Православна еклисиологија и подвижнички духовни живот
  - Ђ) Православна есхатологија и подвижнички духовни живот

Четврта глава

Став Гаских отаца према Оригену и Евагрију (145-170)

1. Антиоригенизам и антиевагријанизам Гаских отаца
2. Утицај Евагријевог подвижничког учења на каснију хришћанску традицију и значај Гаских отаца за наставак његовог коришћења у Цркви
  - А) Синајски Оци и Евагријево учење
  - Б) Евагријев утицај на православну духовност
  - В) Евагријев утицај на сиријским просторима и шире у антихалкидонским црквама
  - Г) Евагријев утицај у западном хришћанству
    - а) Православни период
    - б) Период после Велике схизме

Закључци (171)
Библиографија (173-187)

2. Αλεξάνδρου Στογιάννοβιτς (2011), „Δόγμα καί πνευματικότητα στή θεολογία τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς“, Μυγδονία (Θεσσαλονίκη), 168 страна. ISSN 978-960-7666-94-9. Рад објављен без рецензије. Студија представља објављени магистарски рад на грчком језику.

Προλογικό σημείωμα (5)

Πρόλογος (7)

Εἰσαγωγή (9)

Βίος τοῦ Ἀββᾶ Ἰουστίνου (12-38)

Ἐπιλογή ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀββᾶ Ἰουστίνου (39-40)

Περὶ δογμάτων διδασκαλία τοῦ Ἀββᾶ Ἰουστίνου (41-69)

- Ἡ φιλοσοφία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
- Ἡ ἔννοια τοῦ δόγματος
- Ἰδιότητες τῶν δογμάτων
- Δόγματα καί Θεία Ἀποκάλυψη

Α) Δόγματα καί Ἁγία Γραφή

Β) Δόγματα καί Ἁγία Παράδοση

- Δόγματα καί διάνοια
- Ἐκκλησία καί δόγματα

Ζωή ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καί δόγματα (70-138)

- Τό ἀνθρώπινο πνεῦμα
- Τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καί τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου
- Πνευματική ἐμπειρία τῶν δογμάτων
- Οἱ φιλόσοφοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος –πραγματικοί δοματοφόροι
- Ἄνθρωπος – ναός τοῦ Θεοῦ
- Θεάνθρωπος
- Ἡ ἐν ἀληθείᾳ καί ἡ ἐν Τριάδι ζωή ὡς λόγος τῆς δημιουργίας καί τῆς ἐνσάρκωσης τοῦ Θεοῦ Λόγου

Ὁ Ἀββᾶς Ἰουστίνος ὡς ἀληθινός δοματοφόρος καί πνευματοφόρος (139-155)

- Τροπάριον καί κοντάκιον εἰς τόν Ἀββᾶ Ἰουστίνου
- Δογματικός στοχασμός τοῦ Ἀββᾶ Ἰουστίνου
- Πνευματική ζωή τοῦ Ἀββᾶ Ἰουστίνου

Ἐπίλογος (157)

Βιβλιογραφία (159-166)

Περιεχόμενα (167-168)

Б. Национални научни скупови:

1. Стојановић, А. (2010). *Дојма и духовносћ у бојословљу о. Јусћина Појовића*, Српска теологија данас 2009, стр. 97-102. Православни богословски факултет, Београд 2010. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [M63]

2. Стојановић А. (2011). *Аскејски оци из Газе (Варсануфије Велики, Јован Пророк и Авва Дорошеј) и еваџријевски оријенизам шестог века – осврћ на савремена ишћања*, Српска теологија данас 2010, стр. 130-136. Православни богословски факултет, Београд 2011. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [M63]

В. Међународни научни скуп:

1. Стојановић, А. (2019). *Савремени феномен ѿврајка српској народа у Цркву у свейлу одлука Анкирској сабора из 314. ѿдине: у којој мери је ѿприхваћање нових верника било сајласно ојшачкој ејшици, ѿредању и канонима Цркве*, Византијско-словенска чтенија II (Зборник радова са Међународне научне конференције, одржане 24. 11. 2018. на Универзитету у Нишу), стр. 81-86. Центар за византијско-словенске студије Универзитета у Нишу, Међународни центар за православне студије у Нишу, Центар за црквене студије у Нишу 2019. УДК 271.2-732.4 "314". ISBN 978-86-7181-108-8, ISBN 978-86-80136-15-8. COBISS.SR-ID 279648268. [M33]

Г. Објављени научни и стручни радови:

1. Стојановић, А. (2018), *"Завешћање" Свейој Теодора Сјудитија као ајолојија ѿправославности Свейих ојшца из Газе Варсануфија Великој и Аве Доротијеја*, Зборник радова Византолошког института, бр. 55, стр. 29-43. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 27-36:821. 14'04"08". ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855029S>. COBISS.SR-ID 28356615 [M24]

2. Ракићевић Т. – Анђелковић М. – Стојановић А. (2018). *Изостављање одредби о ѿуђиновању, ѿокајању, ѿлачу и ѿросвећењу у завршним ѿоукама ѿрвој слова Сјуденичкој ѿијика Свейој Саве*, Зборник радова Византолошког института, бр. 55, стр. 179-199. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 271.222(497.11)-742-266 "12", 821.163.41-97.09. ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855179R>. COBISS.SR-ID 28356615 [M24]

3. Анђелковић М. – Ракићевић Т. – Стојановић А. (2018). *О радостјојворној жалости. Проблем ѿревођења израза жалости и ѿлач код Јована Лесјвичника, с осврћом на најсјарији дечански ихиландарски ѿревод Лесјвице*, Наслеђе, бр. 41, стр. 173-188. ФИЛУМ (Филолошко-уметнички факултет), Крагујевац 2018. УДК: 091=163.41"11/16"; 821. 14255.4=16'11/16"; 271.2-585. ISSN 1820-1768. COBISS.SR-ID 115085068. [M24]

4. Стојановић, А. (2020). *Лице и/или личности: Да ли је српско „бојословље личности“ већ деценијама на ѿијешном ѿујуу?*, Црквене студије, бр. 17, стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 115723532. [M24]

5. Стојановић, А. (2019). *Плодови ејшике Свейој Саве некад и сад: Да ли су савремени Срби на „ѿујуу који у живој воду“*, Црквене студије, бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 11572 35 32. [M51]

6. Стојановић, А. (2015). *„Οί Σινάϊτες Πατέρες καί ή ευαγγελική διδασκαλία“*, Philotheos, бр. 15, стр. 129-133. Православни богословски факултет, Београд 2015. ISSN 1451-3455. COBISS.SR-ID 185353479. [M51]

9. Aleksandar Stojanovic (2013). *„Εὐάγγελος ὁ Ποντικός καί ή ἀσκητική ὀρθόδοξη παράδοση τῶν Γαζαίων Πατέρων“* (Варсануфиу тоу Μεγάλου, Ἰωάννου тоу Προφήτου καί Δωροθέου), Θεολογική Σχολή, Ἀριστοτέλειо Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης [M71]

10. *„Евергетидски типик“*, превод са старогрчког и коментари др Александар Стојановић, Уводна студија др Тихон Ракићевић. Едиција Студије и преводи, књ. 2. Манастир Студеница 2020. УДК: 271.2-742-266 "12"; 091=14'04"12"; 271.2-523.6;

Превод са српског на грчки језик:

1. Γιουστίνου Πόλοβιτς (2010). „Φιλοσοφικοί κρημνοί“, превод: Αλέξανδρος Στογιάννοβιτς, Αθανάσιος Γιέβτιτς. Σειρά Θαβώρ, Άγιον Όρος Ί. Μ. Χιλανδαρίου. Београд, Финеграф 315 страна УДК: 271.2-1; 140.8. ISBN 978-86-84747-85-5. COBISS-SR.ID 178814988.

3.2 Преглед и оцена важнијих радова (избор)

Овде ћемо се осврнути само на важније научне радове који су најближи проблематици из уже научне области Систематске теологије и који могу бити релевантни за избор у предложено наставничко звање. Оно што је потребно одмах подвући и нагласити да је Комисија након детаљног прегледа констатовала да кандидат нема адекватну и одговарајућу научну монографију која представља неопходни услов за избор у звање ванредног професора. Комисија је констатовала чињеницу да су обе монографије које је кандидат приложио објављене без адекватне рецензије, односно без иједнога рецензента. Поред тога, од ове две монографије једна је дослован превод докторске дисертације са грчког на српски језик, а друга представља објављени магистарски рад на грчком језику.

1. Стојановић, А. (2016). „Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Авве Доротеја)“, Каленић (Крагујевац), 187 страна. УДК: 27- 585; 271.2-284; 271.2 -185.5; 271. 2-585. ISSN 978-86-84183-99-8. Према прологу, ова књига представља превод докторске дисертације одбрањене на Аристотеловом Универзитету у Солуну. Књига има четири поглавља. Прво поглавље се бави догмом и подвижничким животом Евагрија Понтијског. Аутор се у овом поглављу посебно осврће на Евагријев оригенизам и његова догматска застрахења. Друго поглавље разматра учење Гаских отаца о созерцатељном богословљу и делатном духовном животу. Такође, аутор посебно сагледава аскетску духовност по Гаским оцима и њене сличности са Евагријевим учењем. Треће поглавље се бави односом православне догме и подвижничке духовности по учењу Гаских отаца. Четврто поглавље студије разматра став Гаских Отаца према Оригену и Евагрију. Посебно се сагледава антиоригенизам и антиевагријанизам Гаских отаца. Аутор разматра и утицај Евагријевог подвижничког учења на каснију хришћанску традицију и значај Гаских отаца за наставак његовог кориштења у Цркви.

2. Αλεξάνδρου Στογιάννοβιτς (2011), „Δόγμα καί πνευματικότητα στή θεολογία τοῦ ἁγίου Γιουστίνου Πόλοβιτς“, Μυθδονία (Θεσσαλονίκη), 168 страна. ISSN 978-960-7666-94-9. Студија представља учење и став Аве Јустина Поповића о нераскидивом односу између догме и духовности у православној теологији и аскетици. Аутор сагледава учење Аве Јустина о догми са посебним нагласком на однос догме према Светом Писму и Светом предању. Подвлачи се да и једно и друго подједнако представљају изворе божанских догми. Оно што се нарочито наглашава јесте да тумачење догми као и Светог Писма једино бива кроз просветљење Духом Светим

и то представља одлучујући принцип, али само ако се чини у Цркви и од стране Цркве. Сагледавајући догматску мисао и духовни живот Аве Јустина, аутор долази до закључка да је он православни догматоносац и истински духоносац.

3. Стојановић, А. (2010). *Дојма и духовносћ у бојословљу о. Јустина Поповића*, Српска теологија данас 2009, стр. 97-102. Православни богословски факултет, Београд 2010. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [M63] У раду се разматра непролазно и незастариво богословље о. Јустина Поповића. Посебно се истиче и показује да је о. Јустин целог свог живота наглашавао да је хладна вера у догмате без духовног врлинског живота бесплодна и јалова, као и сама духовност без непоколебљиве вере у догмате, односно у вечне и у свему савршене истине Божије. Духовност је слепа и узалудна без догмата, јер они осветљавају пут према Господу Христу и Његовом богочовечанском животу. Аутор наглашава да у односу према духовности вера у догмате увек предњачи, али при томе је увек потребно да буде нераскидиво повезана са врлинским духовним животом. Искључиво у том случају догмати имају онтолошки карактер и спасавајуће последице за човечанство.

4. Стојановић, А. (2020). *Лице и/или личносћ: Да ли је српско “бојословље личносћи” већ деценијама на њојрешном њују?*, Црквене студије, бр. 17, стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 115723532. [M24] Аутор у раду има за циљ да покаже да у нашем богословљу не постоји тачно разликовање између термина лице и личност, као што у грчком савременом богословљу постоји јасна разлика између термина *πρόσωπο* и *πρόσωπικότητα*. Са друге стране, термин *ипостас* се не користи у Грчкој на начин на који га употребљава наше „персонално“ богословље. Нагласак лежи у чињеници да је старогрчки појам *πρόσωπον* имао односни, међулични карактер још пре употребе истог у древним позоришним трагедијама. Аутор износи одређене разлике у тумачењу речи *πρόσωπον* у савременој грчкој теологији. У раду се посебно разматра сама етимологија речи *πρόσωπον*, *πρόσωπικότητα*, као и српске речи лице. Аутор у раду на посебан начин тумачи и анализира појмове *πρόσωπον*, *ὑπόστασις* и *οὐσία* у 214. посланици Светог Василија Великог војводи Теренцију.

5. Стојановић, А. (2019). *Плодови еџике Светој Саве некад и сад: Да ли су савремени Срби на „џују који у живој води“*, Црквене студије, бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 11572 35 32. [M51] Рад на посебан начин покушава да сагледа и размотри плодове еџике Светог Саве некад и сад. Еџика Светог Саве је несумњиво заснована на правој вери која је без дела мртва. Свети Сава је истински баштиник библијског предања, што се овде јасно види у томе што следи мисао Светог Апостола Јакова. Аутор нарочито истиче насушну потребу чувања посебног и спасоносног завештања Светога Саве, али исто тако подвлачи одбацивање тог завештања Светога Саве и његовог благог Христовог бремена, које је многе модерне Србе одвело на странпутицу и у робовање овом свету.

6. Стојановић А. (2011). *Аскејски оци из Газе (Варсануфије Велики, Јован Пророк и Авва Доротеј) и еваџријевски ориџенизам шестој века – осврћ на савремена џиџања*, Српска теологија данас 2010, стр. 130-136. Православни богословски факултет, Београд 2011. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [M63] У раду се прво разматрају историјски оквири делатности Еваџрија Понтијског и тројице отаца из Газе (Светог Варсануфија Великог, Светог Јована Пророка и Светог Авве Доротеја). Потом, аутор посебно разматра ориџенизам Еваџрија Понтијског, као и критички став аскетских отаца из Газе према Еваџријевим ориџенистичким и

старојелинским начелима. Рад разматра и однос између делатног врлинског живота и бављења високим питањима теоријског богословља. Студија се бави Евагријевим претеривањем у теоријским бављењем високим теолошким питањима, што је директна последица његовог учења о “суштинском знању”, као и стању у којем треба да пребива ум подвижника, а које је препадно стање ума. Овај систем није светоотачки и праволинијски, већ је и као Оригенов, односно има цикличан облик враћања у првобитно стање и старојелинског је порекла. У раду се на крају повезује учење отаца из Газе са неким актуелним црквеним проблемима у виду неких аналогича и рефлексива.

4. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Комисија констатује да кандидат др Александар Стојановић својом приложеном конкурсном документацијом није посебно и таксативно представио свој стручно-професионални допринос, као и допринос академској и широј заједници. Комисија због ове чињенице закључује да кандидат у потпуности не испуњава оне неопходне изборне услове предвиђене за избор у предложено звање. У овом сегменту јасно је да је његова конкурсна документација мањкава и непотпуна.

5. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ ЗАКОНСКИХ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ПРЕДЛОЖЕНО НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

5. 1. ОПШТИ УСЛОВ

Кандидат др Александар Стојановић стекао је 2020. године научно звање научног сарадника у области друштвених наука – теологија, од стране Православног богословског факултета у Београду и Министарства просвете Републике Србије. Пошто није био запослен у статусу доцента ни у једној академској институцији, али се у погледу значајног дела општих услова – академске титуле доктора наука и радова који би, изузев библиографских јединица неопходних за тражени избор у звање ванредног професора, били потребни за избор у звање доцента – може рећи да овај општи услов углавном испуњава. Комисија констатује да укупном збиру услова који чине категорију укупног општег услова недостаје приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе. Међутим, то кандидат ни не може имати, будући да није ни био биран у звање доцента.

5.2. ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство

Кандидат није радио на високошколској установи, односно нема наставно-педагошко радно искуство на Универзитету. Сходно томе, кандидат не поседује радно искуство у академској настави и раду са студентима из уже научне области. Једино радно искуство које кандидат има је оно које је стекао као учитељ верске наставе у Машинско-саобраћајној и Уметничкој школи у Чачку.

2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода:

С обзиром да кандидат није стицао радно искуство у високошколској установи, него само у средњем образовању као вероучитељ, позитивну оцену педагошког рада у студентским анкетама није ни могао приложити.

3. Објављена два рада из категорије M20 или пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира:

Кандидат је објавио четири рада из категорије M20 и два рада из категорије M51:

1. Стојановић, А. (2018), “Завештање“ *Светиої Теодора Сџудииа као айолоија љравославности Светиих оџаца из Газе Варсануфија Великої и Аве Доротијеја*, Зборник радова Византолошког института, бр. 55, стр. 29-43. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 27-36:821. 14'04"08". ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855029S>. COBISS,SR-ID 28356615 [M24]
2. Ракићевић Т. – Анђелковић М. – Стојановић А. (2018). *Изостављање одредби о љуђиновању, љокајању, љлачу и љросвећењу у завршним љоукама љрвої слова Сџуденичкої љиџика Светиоїа Саве*, Зборник радова Византолошког института, бр. 55, стр. 179-199. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 271.222(497.11)-742-266 "12", 821.163.41-97.09. ISSN 0584-9888. <https://doi.org/10.2298/ZRVI1855179R>. COBISS.SR-ID 28356615 [M24]
3. Анђелковић М. – Ракићевић Т. – Стојановић А. (2018). *О радостџоїворној жалосџи. Проблем љревођења израза жалосџи и љлач код Јована Лесџевичника, с осврџом на најсџарији дечански хиландарски љревод Лесџвице*, Наслеђе, бр. 41, стр. 173-188. ФИЛУМ (Филолошко-уметнички факултет), Крагујевац 2018. УДК: 091=163.41"11/16"; 821. 14255.4=16"11/16"; 271.2-585. ISSN 1820-1768. COBISS.SR-ID 115085068. [M24]
4. Стојановић, А. (2020). *Лице и/или личносџи: Да ли је срџско “боїословље личносџи” већ деценијама на љоїрешном љуџу?*, Црквене студије, бр. 17, стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 115723532. [M24]

5. Стојановић, А. (2019). *Плодови еџике Свеџої Саве некад и сав: Да ли су савремени Срби на „џуџу који у живої води“*, Црквене студије, бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 11572 35 32. [M51]
6. Стојановић, А. (2015). *Ої Σινάϊτες Πατέρες καї ή ευαγγριανή διδασκαλία*, Philotheos, бр. 15, стр. 129-133. Православни богословски факултет, Београд 2015. ISSN 1451-3455. COBISS.SR-ID 185353479. [M51]

4. Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту

Комисија је констатовала да кандидат др Александар Стојановић није приложио у конкурсној пријави посебно уверење о оригиналном стручном остварењу или руковођењу, или пак учешћу у научном пројекту. Комисија може само да претпостави да кандидат др Александар Стојановић, вероватно имајући овај услов у виду, само прилаже издање *Еверџеџингски џиџик*. Друге доприносе који би испунили тражени услов, кандидат није навео.

5. Одобен или објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета, или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање

Кандидат је приложио две објављене монографије од којих је једна дословни превод докторске дисертације са грчког на српски језик, а друга представља објављени магистарски рад на грчком језику. Приликом детаљног прегледа и анализе радова који кандидата квалификују у предложено научно звање, Комисија је закључила да кандидат нема адекватну и одговарајућу научну монографију која представља неопходни услов за избор у звање ванредног професора. Комисија је констатовала чињеницу да су обе монографије објављене без рецензије, односно без иједнога рецензента. Као што је познато, да би се одређена књига вредновала као научна монографија она мора имати адекватну рецензију реномираног издавача. Рецензентске комисије треба да се састоје од најмање три угледна научника из тематске области монографије. У конкретном случају, валидна и релевантна научна монографија, која је неопходна за избор у звање ванредног професора, неопходно је да прође преглед и одобрење три рецензента, која су барем у звању ванредног професора. У обе приложене монографије то није био случај.

1. Стојановић, А. (2016). „Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Авве Доротеја)“, Каленић (Крагујевац), 187 страна. УДК: 27- 585; 271.2-284; 271.2 -185.5; 271. 2-585. ISSN 978-86-84183-99-8.
2. Αλεξάνδρου Στογιάννοβιτς (2011), „Δόγμα καί πνευματικότητα στή θεολογία τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς“, Μυθονία (Θεσσαλονίκη), 168 страна. ISSN 978-960-7666-94-9.

6. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33

Кандидат др Александар Стојановић објавио је један рад у Зборнику радова са међународне конференције:

1. Стојановић, А. (2019). *Савремени феномен њоврајка српској народа у Цркву у свејлу одлука Анкирској сабора из 314. ѿгине: у којој мери је ѡрихвајтање нових верника било сајласно оѡачкој еѡици, ѡредању и канонима Цркве*, Византијско-словенска чтенија II (Зборник радова са Међународне научне конференције, одржане 24. 11. 2018. на Универзитету у Нишу), стр. 81-86. Центар за византијско-словенске студије Универзитета у Нишу, Међународни центар за православне студије у Нишу, Центар за црквене студије у Нишу 2019. УДК 271.2-732.4 “314”. ISBN 978-86-7181-108-8, ISBN 978-86-80136-15-8. COBISS.SR-ID 279648268. [М33]

7. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63

Кандидат др Александар Стојановић објавио је два рада у зборницима научних скупова националног значаја:

1. Стојановић, А. (2010). *Доѡма и духовностѡ у боѡсловљу о. Јусѡина Поѡовића*, Српска теологија данас 2009, стр. 97-102. Православни богословски факултет, Београд 2010. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [М63]
2. Стојановић А. (2011). *Аскејѡски оѡи из Газе (Варсануфије Велики, Јован Пророк и Авва Доротеј) и еваѡријевски ориѡнизам шестѡој века – осврѡ на савремена ѡѡићања*, Српска теологија данас 2010, стр. 130-136. Православни богословски факултет, Београд 2011. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [М63]

5. 3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

Комисија је већ претходно констатовала и навела да кандидат др Александар Стојановић својом приложеном конкурсном документацијом није посебно и адекватно представио свој стручно-професионални допринос, нити допринос академској и широј заједници, као и евентуално успостављање сарадње са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству. Комисија због ове чињенице закључује да кандидат у потпуности не испуњава оне неопходне изборне услове предвиђене за избор у предложено звање. Сасвим је јасно да је и у овом сегменту његова конкурсна документација мањкава и непотпуна.

6. УКУПНА ОЦЕНА

Сагледавајући све релевантне сегменте делатности обојице пријављених кандидата - др Дражена Перића и др Александра Стојановића (наставно-педагошки рад, научно-истраживачки рад и друге одговарајуће активности), Комисија констатује да оба пријављена кандидата поседују висок степен научно-истраживачких квалификација у научној области за коју се бирају, али **да само један кандидат – др Дражен Перић – испуњава све законске услове за поновни избор у звање ванредног професора за ужу научну област Систематска теологија/ Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Имајући у виду све приказане релевантне сегменте досадашње делатности проф. др Дражена Перића (наставно-педагошки рад, научно-истраживачки рад, као и друге релевантне активности), Комисија констатује да се ради о кандидату који формално-правно, али и суштински **испуњава све критеријуме за поновни избор у звање ванредног професора** за ужу научну област **Систематска теологија/ Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду.

Оно што кандидата др Дражена Перића посебно препоручује за поновни избор у звање ванредног професора јесте дугогодишње искуство у наставно-педагошком раду на Православном богословском факултету (готово пуних 16 година), у оквиру којег је држао часове предавања и вежби из предмета *Хришћанска антропологија* на два нивоа студија (основне и мастер). Оно што нарочито треба истаћи, а што је јасан и добар показатељ његовог досадашњег веома успешног наставно-педагошког рада, јесте чињеница да је током последњег изборног периода имао константно највише оцене исказане у студенским анкетама. У претходних пет академских година резултати које је постигао приликом анкетирања студената су по општој оцени одлични (2015/2016: **4,49**; 2016/2017: **4,87**; 2017/2018: **4,50**; 2018/2019: **5,00**; 2019/2020: **5,00**). Осим тога, он је био ментор и члан комисија на основним, мастер и докторским академским студијама, како на матичном Православном богословском факултету Универзитета у Београду, тако и

у иностранству, где је предавао дуги низ година (12 година) на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска, БиХ).

На основу свега изнетог, јасно је да је укупна оцена како приступа кандидата проф. др Дражена Перића наставно-педагошком раду, тако и резултата које је на том пољу досад остварио, изразито позитиван и улива најбоља очекивања за будућност.

7. МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је пажљиво прегледала и упоредила приспели конкурсни материјал, Комисија је констатовала да:

1) др Дражен Перић поседује потребан степен научних и стручних квалификација у оквиру уже научне области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду квалитет као и висок степен наставно-педагошких и научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат испуњава све законске услове за поновни избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** и то: завршене докторске студије, вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду са студентима на Православном богословском факултету (готово пуних 16 година), у оквиру којег је држао часове предавања и вежби из предмета Хришћанска антропологија на два нивоа студија (основне и мастер), у претходних пет академских година константно има високе оцене наставно-педагошког рада исказане у студентским анкетама (2015/2016: **4,49**; 2016/2017: **4,87**; 2017/2018: **4,50**; 2018/2019: **5,00**; 2019/2020: **5,00**), чланство и менторство у комисијама за завршне радове на основним и мастер академским студијама, као и релевантне научне радове у одговарајућој области објављене у научним часописима и зборницима;

2) др Александар Стојановић поседује висок степен научног квалитета, што потврђује његова научна библиографија. Међутим, после детаљног прегледа приложене конкурсне документације Комисија је закључила да кандидат не испуњава све неопходне услове за избор у предложено звање. Комисија је констатовала да кандидат нема адекватну и одговарајућу научну монографију која представља неопходни услов за избор у звање ванредног професора. Кандидат својом приложеном конкурсном документацијом није таксативно и на адекватан начин представио свој стручно-професионални допринос, као и допринос академској и широј заједници, односно све оне неопходне изборне услове потребне за избор у предложено звање. Кандидат такође није приложио уверење као одговарајући доказ о оригиналном стручном остварењу или руковођењу или учешћу у научном пројекту. Комисија на основу свега изнетог закључује да

кандидат др Александар Стојановић не испуњава услове предвиђене конкурсом и да његова пријава не говори о испуњености **потребног степена научних и стручних квалификација** у области и на предмету за који се бира, као ни о испуњености свих законских услова за избор у звање ванредног професора.

На основу свега изложеног, Комисија једнодушно и недвосмислено закључује да су се стекли сви законски услови да се **др Дражен Перић**, досадашњи ванредни професор изабран за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, предложи за поновни избор у звање ванредног професора за наведену област и тежиште истраживања, по конкурс у публикацији „Послови“, објављеном 9. септембра 2020. године (бр. 898), као кандидат који испуњава све законске услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа **Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за поновни избор др Дражена Перића у звање ванредног професора за ужу научну област Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија, са пуним радним временом на поменутом факултету.**

У Београду,

6. октобра 2020. године

Чланови комисије:

Епископ др Игнатије Мидић,
редовни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду,
председавајући Комисије

др Предраг Петровић,
ванредни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Миланко Говедарица,
ванредни професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду

Образац 4 Г

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

С А Ж Е Т А К
РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА
ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Православни богословски факултет
Ужа научна, односно уметничка област: Систематска теологија/тежиште истраживања:
Хришћанска
антропологија
Број кандидата који се бирају: 1
Број пријављених кандидата: 2
Имена пријављених кандидата:
1. др Дражен Перић
2. др Александар Стојановић

II - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Дражен (Новак) Перић
- Датум и место рођења: 07. 05. 1970. Сарајево
- Установа где је запослен: Православни богословски факултет Универзитета у Београду
- Звање/радно место: ванредни професор
- Научна, односно уметничка област Систематска теологија/Тежиште истраживања:
Хришћанска антропологија

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне ситуације:
- Назив установе: Богословски факултет Српске Православне Цркве
- Место и година завршетка: Београд, 1993.
Мастер:
- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:
Мајстеријум:
- Назив установе: Богословски факултет Националног и Каподистријског Универзитета у Атини
- Место и година завршетка: Атина, 1998.
- Ужа научна, односно уметничка област: Патрологија
Докторат:
- Назив установе: Богословски факултет Националног и Каподистријског Универзитета у Атини
- Место и година одбране: Атина, 2004.
- Наслов дисертације: „Проблем познања Бога по учењу Светог Григорија Богослова“

- Ужа научна, односно уметничка област: Светоотачке студије, историја догмата и симболичка теологија

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

- Доцент (2005) поновни избор (2010)

- Ванредни професор (2016)

3) Испуњени услови за избор у звање ванредног професора (поновни избор)

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
1	Пристапно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	2015/2016: 4, 49 2016/2017: 4, 87 2017/2018 : 4,50 2018/2019: 5,00 2019/2020: 5,00
3	Искуство у педагошком раду са студентима	16 (шеснаест) година

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	Члан комисије: 7
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	Члан комисије: 2

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		
1	Оригинално стручно остварење или руковођење		

0	или учешће у пројекту		
1 1	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
1 2	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33		
1 3	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.		
1 4	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. <i>(за њоновни избор ванр. њроф)</i>	2 рада из категорије М24 и један рад из категорије М51	1. „Бесмртна вера Христова и егос неприхватања смрти Светога Саве“, <i>Саборности</i> 13 (2019), 77-95. УДК 271. 2-1; 27-36. [М24 – Часопис међународног значаја верфикован посебном одлуком Универзитета у Београду] 2. „Основни аспекти поимања врлине у антрополошкој мисли Светог Јована Златоустог“, <i>Бојословље</i> 1, LXXIX (2020) 35-55, УДК 27-18. [М24 – Часопис међународног значаја верфикован посебном одлуком Универзитета у Београду] 3. „Ортодоксија и ортопраксија Светог Саве“, <i>Култура</i> 164 (2019), 44-61. УДК 271.222(497.11)-726.1-36:929. [М51]
1 5	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. <i>(за њоновни избор ванр. њроф)</i>	1 М31	1. „Истоветност богословља Светога Саве са апостолским и светоотачким Предањем“, Зборник радова са Међународног научног скупа <i>Осам векова ауџокефалије СПЦ (1219-2019): историјско, бојословско и културно наслеђе</i> , 10-14. децембар 2018. године. Православни богословски факултет, Београд (2020) том II, 45-56. УДК 271. 2-1 Сава, свети 271.22(497.11)-722.51 Сава, свети [М31]
1 6	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. <i>(за њоновни избор ванр. њроф)</i>	1 М61	1. „Покајање – благодатни дар онтолошког јединства и човекољубља Божијег“, Научни богословски скуп поводом прославе два века оснивања манастира Покајница: <i>Покајање, ѡрашњање и сјасење у савременој (њосњмодерној) култури</i> (Манастир Покајница, 21. мај 2018. године), уред. З. Матић, I, Београд: Институт за Систематско богословље

			Православног богословског факултета Универзитета у Београду; Пожаревац: Одбор за просвету и културу Епархије пожаревачко-браничевске (2018), 59-79. УДК 271.2-55-543.7/8 271.2-185.5 [М61]
1 7	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
1 8	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		
1 9	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51		
2 0	Цитираност од 10 хетеро цитата.		
2 1	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33		
2 2	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63		
2 3	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
2 4	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрајти 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање јо једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и	1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у

широј заједници	<p>стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира.</p> <p>2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.</p> <p>3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарства.</p> <p>4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.</p> <p>5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.</p>
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	<p>1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама</p> <p>2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.</p> <p>3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.</p> <p>4. Учешће у програмима размене наставника и студената.</p> <p>5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма</p> <p>6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.</p>

*Напомена: На крају табеле крајко описани заокружену одредницу

1. СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

1. 1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству.

У периоду 2016-2020. кандидат је члан Редакције научног часописа *Саборносїї*, чији је издавач Епархија пожаревачко-браничевска.

1. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама.

Кандидат је био члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута и члан Комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута.

2. ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

У последњих пет година од избора у претходно звање (2015-2020) кандидат је био ментор за одбрану завршних радова на основним академских студијама 2 (два) пута, члан Комисије за одбрану завршних радова на основним академским студијама 14 (четрнаест) пута, потом члан Комисије за одбрану мастер радова на мастер академским студијама 7 (седам) пута, те члан комисије за одбрану докторских дисертација на докторским академским студијама 2 (два) пута.

Такође, кандидат је био члан Комисије за израду реферата за избор у звање ванредног професора Радета Кисића.

2. 4. Учесће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.

Од избора у претходно звање, кандидат је био ангажован као рецензент у домаћем и страном научном часопису, као и у тематском зборнику радова са међународног научног скупа. Одржао је више научно-популарних предавања у више црквено-парохијских и мисионарских школа.

3. САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ, ОДНОСНО НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

3. 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.

3. 2. У периоду од 2005. до 2016. Године кандидат је као хонорарни наставник предавао на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву на следећим предметима: Патрологија, Агиологија и Латинска патристика.

3. 2. Кандидат је 2016. године био председник Комисије за одбрану докторске дисертације докторанда Зорана Јелисавчића на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска – БиХ).

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Александар (Мирослав) Стојановић
- Датум и место рођења: 24. 07. 1973. Чачак
- Установа где је запослен: Без запослења
- Звање/радно место: Научни сарадник
- Научна, односно уметничка област Систематска теологија

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: Богословски факултет Српске Православне Цркве
- Место и година завршетка: Београд, 1999.

Мастер:

- Назив установе:
- Место и година завршетка:
- Ужа научна, односно уметничка област:

Магистеријум:

- Назив установе: Богословски факултет Аристотеловог Универзитета у Солуну
- Место и година завршетка: Солун, 2006.
- Ужа научна, односно уметничка област: Систематско богословље

Докторат:

- Назив установе: Богословски факултет Аристотеловог Универзитета у Солуну
- Место и година одбране: Солун, 2013.

- Наслов дисертације: „Евагрије Понтијски и православна аскетска традиција отаца из Газе (Варсануфија Великог, Јована Пророка и Авве Доротеја)“
 - Ужа научна, односно уметничка област: Систематско богословље
Досадашњи избори у наставна и научна звања:
 - Научни сарадник (2020)

3) Испуњени услови за избор у звање ванредног професора (први пут)

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	<i>(заокружишћи испуњен услов за звање у које се бира)</i>	оцена / број година радног искуства
1	Пристапно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	
3	Искуство у педагошком раду са студентима	

	<i>(заокружишћи испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	

	<i>(заокружишћи испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, саопштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.	4 рада из категорије М24 2 рада из категорије М51	1. Стојановић, А. (2018), „Завештање“ Светиої Теодора Ситудийца као айолоија православности Светиих оцаца из Газе Варсануфија Великої и Аве Доротеја, Зборник радова Византолошког института, бр. 55, стр. 29-43. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 27-36:821. 14'04"08". ISSN 0584-9888. https://doi.org/

			<p>10.2298/ZRVI1855029S. COBISS,SR-ID 28356615 [M24]</p> <p>2. Ракићевић Т. – Анђелковић М. – Стојановић А. (2018). <i>Изосиављање одредби о ишуфиновању, покајању, илачу и ипросвећењу у завршним ишоукама ирвои слова Сшуденичкои ишиика Свеиоиа Саве</i>, Зборник радова Византолошког института, бр. 55, стр. 179-199. Византолошки институт САНУ, Београд 2018. УДК: 271.222(497.11)-742-266 "12", 821.163.41-97.09. ISSN 0584-9888. https://doi.org/10.2298/ZRVI1855179R. COBISS.SR-ID 28356615 [M24]</p> <p>3. Анђелковић М. – Ракићевић Т. – Стојановић А. (2018). <i>О радосшошворној жалосши. Проблем иревођења израза жалосши и илач код Лована Лесшвичника, с освршоом на најсшарију дечански ихиландарски иревод Лесшвице</i>, Наслеђе, бр. 41, стр. 173-188. ФИЛУМ (Филолошко-уметнички факултет), Крагујевац 2018. УДК: 091=163.41"11/16"; 821.14255.4=16"11/16"; 271.2-585. ISSN 1820-1768. COBISS.SR-ID 115085068. [M24]</p> <p>4. Стојановић, А. (2020). <i>Лице и/или личносш: Да ли је сриско "бошсловље личносши" већ деценијама на шоирешном шшшш?</i>, Црквене студије, бр. 17, стр. 77-84. Међународни центар за православне студије, Ниш 2020. УДК 27-31-166. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 115723532. [M24]</p> <p>5. Стојановић, А. (2019). <i>Плодови ешшке Свеиои Саве некад и сад: Да ли су савремени Срби на „ишшшш коју у живош води“</i>, Црквене студије, бр. 16/1, стр. 15-25. Међународни центар за православне студије, Ниш 2019. УДК 271.2-42. ISSN 1820-2446. COBISS.SR-ID 11572 35 32. [M51]</p> <p>6. Стојановић, А. (2015). <i>Ои Сшвашτες Патéρες καί ή εшаγριανή διдаσκαλία</i>, Philotheos, бр. 15, стр. 129-133. Православни богословски факултет, Београд 2015. ISSN 1451-3455. COBISS.SR-ID 185353479. [M51]</p>
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		
1	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за		

1	предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
1 2	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33	1	1. Стојановић, А. (2019). <i>Савремени феномен повраћања српског народа у Цркву у светлу одлука Анкирског сабора из 314. године: у којој мери је прихватање нових верника било сагласно оцачкој епитизи, предању и канонима Цркве</i> , Византијско-словенска читенија II (Зборник радова са Међународне научне конференције, одржане 24. 11. 2018. на Универзитету у Нишу), стр. 81-86. Центар за византијско-словенске студије Универзитета у Нишу, Међународни центар за православне студије у Нишу, Центар за црквене студије у Нишу 2019. УДК 271.2-732.4 "314". ISBN 978-86-7181-108-8, ISBN 978-86-80136-15-8. COBISS.SR-ID 279648268. [M33]
1 3	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.	2	1. Стојановић, А. (2010). <i>Дома и духовности у бојословљу о. Јусџина Појовића</i> , Српска теологија данас 2009, стр. 97-102. Православни богословски факултет, Београд 2010. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [M63] 2. Стојановић А. (2011). <i>Аскејски оци из Газе (Варсануфије Велики, Јован Пророк и Авва Доротеј) и еваџијевски оријентизам шестог века – осврт на савремена питања</i> , Српска теологија данас 2010, стр. 130-136. Православни богословски факултет, Београд 2011. ISSN 2217-2491. COBISS-SR.ID 175549196. [M63]
1 4	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. (за поновни избор ванр. проф)		
1 5	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. (за поновни избор ванр. проф)		
1 6	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. (за поновни избор ванр. проф)		
1	Објављен један рад из категорије М21, М22 или		

7	M23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
1 8	Објављен један рад из категорије M24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије M21, M22 или M23 може, један за један, да замени услов из категорије M24 или M51		
1 9	Објављених пет радова из категорије M51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије M24 може, један за један, да замени услов из категорије M51		
2 0	Цитираност од 10 хетеро цитата.		
2 1	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије M31 или M33		
2 2	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије M61 или M63		
2 3	Одобен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
2 4	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрани 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	<ol style="list-style-type: none"> 1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава.

	<p>4. Учесће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.</p> <p>5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.</p>
<p>3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству</p>	<p>1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама</p> <p>2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача.</p> <p>3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.</p> <p>4. Учесће у програмима размене наставника и студената.</p> <p>5. Учесће у изради и спровођењу заједничких студијских програма</p> <p>6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.</p>

*Напомена: На крају табеле крајко описани заокружену одредницу

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Пошто је пажљиво прегледала и упоредила приспели конкурсни материјал, Комисија је констатовала да:

1) др Дражен Перих поседује **потребан степен научних и стручних квалификација** у оквиру уже научне области и на предмету за који се бира. Овде првенствено имамо у виду квалитет као и висок степен наставно-педагошких и научно-истраживачких квалификација у области за коју се бира. Кандидат испуњава све законске услове за поновни избор у звање ванредног професора за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** и то: завршене докторске студије, вишегодишње искуство у наставно-педагошком раду са студентима на Православном богословском факултету (готово пуних 16 година), у оквиру којег је држао часове предавања и вежби из предмета Хришћанска антропологија на два нивоа студија (основне и мастер), у претходних пет академских година константно има високе оцене наставно-педагошког рада исказане у студентским анкетама (2015/2016: **4, 49**; 2016/2017: **4,87**; 2017/2018: **4,50**; 2018/2019: **5,00**; 2019/2020: **5,00**), чланство и менторство у комисијама за завршне радове на основним и мастер академским студијама, као и релевантне научне радове у одговарајућој области објављене у научним часописима и зборницима;

2) др Александар Стојановић поседује висок степен научног квалитета, што потврђује његова научна библиографија. Међутим, после детаљног прегледа приложене конкурсне документације Комисија је закључила да кандидат не испуњава све неопходне услове за избор у предложено звање. Комисија је констатовала да кандидат нема адекватну и одговарајућу научну монографију која представља неопходни услов за избор у звање ванредног професора. Кандидат својом приложеном конкурсном документацијом није таксативно и на адекватан начин представио свој стручно-професионални допринос, као и допринос академској и широј заједници, односно све оне неопходне изборне услове потребне за избор у предложено звање. Кандидат такође није приложио уверење као одговарајући доказ о оригиналном стручном остварењу или руковођењу или учешћу у

научном пројекту. Комисија на основу свега изнетог закључује да кандидат др Александар Стојановић не испуњава услове предвиђене конкурсом и да његова пријава не говори о испуњености **потребног степена научних и стручних квалификација** у области и на предмету за који се бира, као ни о испуњености свих законских услова за избор у звање ванредног професора.

На основу свега изложеног, Комисија једнодушно и недвосмислено закључује да су се стекли сви законски услови да се др **Дражен Перић**, досадашњи ванредни професор изабран за ужу научну област **Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија** на Православном богословском факултету Универзитета у Београду, предложи за поновни избор у звање ванредног професора за наведену област и тежиште истраживања, по конкурс у публикацији „Послови“, објављеном 09. септембра 2020. године (бр. 898), као кандидат који испуњава све законске услове, па се стога с поверењем и особитим поштовањем обраћа **Изборном већу Православног богословског факултета Универзитета у Београду са предлогом да прихвати реферат Комисије и упути предлог Стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Београду за поновни избор др Дражена Перића у звање ванредног професора за ужу научну област Систематска теологија/Тежиште истраживања: Хришћанска антропологија, са пуним радним временом на поменутом факултету.**

У Београду,
6. октобра 2020. године

Чланови комисије:

Епископ др Игнатије Мидић,
редовни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду,
председавајући Комисије

др Предраг Петровић,
ванредни професор Православног богословског факултета
Универзитета у Београду

др Миланко Говедарица,
ванредни професор Филозофског факултета
Универзитета у Београду

ДОДАТАК УЗ ТАЧКУ 3. САЖЕТКА

Име кандидата: **Проф. др Дражен Перић**

БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА (2016-2020)

А. Радови у научним часописима

1. „Бесмртна вера Христова и етос неприхватања смрти Светога Саве“, *Саборности* 13 (2019), 77-95. УДК 271. 2-1; 27-36. [М24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]
2. „Основни аспекти поимања врлине у антрополошкој мисли Светога Јована Златоустог“, *Бојословље* 1, LXXIX (2020) 35-55, УДК 27-18. [М24 – Часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Универзитета у Београду]
3. „Ортодоксија и ортопраксија Светога Саве“, *Култура* 164 (2019), 44-61. УДК 271.222(497.11)-726.1-36:929. [М51]

Б. Радови са међународних научних конференција

1. „Истоветност богословља Светога Саве са апостолским и светоотачким Предањем“, Зборник радова са Међународног научног скупа *Осам векова аушокефалије СПЦ (1219-2019): историјско, бојословско и културно наслеђе* (ПБФ, 10-14. децембар 2018. године), Православни богословски факултет, Београд (2020) том II, 45-56. УДК 271. 2-1 Сава, свети 271.22(497.11)-722.51 Сава, свети [М31]

В. Радови са домаћих научних скупова

1. „Покајање – благодатни дар онтолошког јединства и човекољубља Божијег“, Научни богословски скуп поводом прославе два века оснивања манастира Покајница: *Покајање, прашињање и сјасење у савременој (посимодерној) култури* (Манастир Покајница, 21. мај 2018. године), уред. З. Матић, I, Београд: Институт за Систематско богословље Православног богословског факултета Универзитета у Београду; Пожаревац: Одбор за просвету и културу Епархије пожаревачкобраничевске (2018), 59-79. УДК 271.2-55-543.7/8 271.2-185.5 [М61]